

ОПШТИНСКИ ГЛАС НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА: КНЕГИЊЕ ОЛГЕ 21

ПРИМЕРАК 1 ДИНАР

Велики успех Немачког афричког корпуса

Путем Дарлана

Пут адмирала Дарлана у Берлин Војни Рајха треба сматрати догађајем огромне важности. У недостатку вести о резултатима те историске аудијенције — што је иначе разумљиво — морамо да се ограничимо проценивањем веродостојности нагађања страних радиоагенција, које износе разне верзије.

Нема ништа невероватног у претпоставци да се у Берлину решавало и о даљој улози француског колонијалног царства. Генерал де Гол са својом шаком „слободних Француза“ (и француских јевреја) увукао је извесне француске колоније у рат на страни Велике Британије и ставио је несрећне урођенике тих колонија у службу британског министарства војске. Додуше он није успео да формира неке веће одреде, а учешће у рату формираних одреда било је прилично безначајно: један неуспели напад на оазу Мурузук, операција код оазе Куфра, симболично учешће у Вавеловој офанзиви у Киренаики и неколико летова појединих авијатичара над Грчком.

Војни значај де-Головог рада је минималан, али политички значај је много већи: уколико је један део француског прекоморског царства увучен у рат на страни Велике Британије, утолико је правично и са моралног гледишта оправдано да Немачка искористи француске колонијалне територије, ако се појави потреба, за извесне ратне подухвате.

Не можемо тврдити да се та потреба већ појавила, али чињеница да се рат одмакао од Европе води закључку да поједине тачке на суседним континентима могу да буду сада интересантне за операције, које су, изгледа, на реду или, које могу доћи на ред. Одужимање Енглезима западног и источног базе на Средоземнога Мора, проширење операција у правцу Суецког Канала, додавање горива ватри, која је букнула у Арабији — то су стратешки задаци, о којима већ одавно пише страна — непријатељска и неутрална — штампа. За решавање тих задатака интересантне су неке тачке, које би могле да буду узлетшта за осовинску авијацију, а које би Француска могла да стави на располагање ратујуће Европе.

Такве верзије круже у иностранству. Да ли су тачне, то се, наравно, не зна. А да су логичне, то је очигледно: за време рата не може бити споразума двеју влада у коме не би било споменуто и даље вођење рата.

Војно-стратешки значај Дарлановог пута у Берлин не можемо још проценити у целој његовој опсежности, али сам пут је доказ да је Француска најзад пошла правцем искрене сарадње са Рајхом. И у том погледу је значајно да је баш адмирал Дарлан кренуо за Берлин.

Побеђена француска армија је морала да преда све своје наоружање победиоцима. Непобеђеној француској морнарици дато је (према условима примирја) почасно право да сачува оружје и дато је обећање да њени бродови неће

бити употребљени на страни победиоца. Кад су Енглези, да би оправдали сраман напад код Орана, проширили верзије да Рајх неће одржати дату реч, онда се у Француској говорило да ће адмирал Дарлан пре потопити флоту него је ставити у службу Рајха. Тако је адмирал Дарлан постао за Французе чувар националне части и симбол једног правца политике.

Политика кокетирања са Северном Америком, политика одупирања току догађаја, који су стварале немачке победе на простору целе Европе, политика пасивне резистенције против искрене сарадње са Немачком, политика бесконаних, саботажних шетњи Виши—Париз, политика иза које је стојала прикривена нада у коначну победу енгле-сакса — ту политику у очима Француза и скоро целога света симболизирао је (погрешно или тачно) адмирал Дарлан.

А сада тај исти адмирал иде у Берлин ради успостављања новог правца државног живота Француске. Баш сада, кад је понова почела ажиотажа око уласка Америке у рат, кад је почела гадна спекулација око Хесовог случаја, баш сада Француска је увидела да нема више места неодлучности, да нема више места, тако рећи, „побеђеној неутралности“.

У садашње време не вреди бити топа — или врућ или хладан. Средине нема. Француска је то увидела после девет месеци колебања. Девет месеци је изгубљено за конструктиван живот. Изгубљен је и један део поверења Рајха у искреност Француза. Ово је резултат подземних сила, које су увукле Француску у рат, које су тај рат изгубиле и које су мучки продуживале борбу у виду саботаже против Новог поретка.

Искуство Француске треба да искористимо. Треба смејста да увидимо да њен пут у цик-цак није био ни паметан, ни племенит. Постоји само један пут: треба признати да су нас Британци провоцирали на рат, а да је Немачка нудила пријатељство. Треба признати да смо сви криви за тај рат (највећа је малодушност бацати сву кривицу на оне, који су побегли) и треба да сви станемо на пут искрене сарадње са Осовином у циљу стварања нове Европе, Европе права и правичности.

Од пре неколико дана у јавност су бачене лозинке „Ред и рад“, „Ред и мир“. Кажу да је то програм Нове Србије. То је дарланизам, то је грешка пред садашњошћу и пред будућношћу народа.

У тим лозинкама има само један део програма, јер је циљ нашег новог државног живота стварање народне Србије, Србије слоге, Србије права, Србије стваралачког живота.

Не смиемо ту Србију замислити у саставу прекоморских царства и у окриљу прекоморских царства. Ми смо саставан део Европе и морамо да се осећамо творцима Нове Европе, сарадницима других народа, који су тај велики посао започели и који су се том послу придружили.

Е. М.

Бекство дивизија генерала Вавела

Солум и Капуцо у немачким рукама Педесет хиљада тона енглеског бродовља потопљено

Немачке моторизоване колоне на афричким друмовима

Берлин, 17 маја (ДНБ)
Врховна команда државне оружане силе саопштава:
Једна подморница којом командује поручник бојног брода г. Шеве, јавља да је потопила пет британских трговачких бродова са укупно 33.612 тона.

Бомбардери уништили су у водама источно од Шкотске и северозападно од Ирске три наоружана непријатељска трговачка брода са укупно 16.000 тона и постигли су пуне поготке бомбама на два друга брода. Ноћас су одреди бомбардера неколико сати са добрим дејством нападали предузећа индустрије наоружања и предузећа која служе искрени у једном граду Средње Енглеске. Том приликом оборен је над непријатељским земљиштем један британски авион.

Бомбардери и ловачки авиони бомбардовали су по дану и по ноћи британске аеродроме, међу којима је нарочито успешно тучен аеродром Хаукингс. На аеродрому Сент-Евалу изазвана је тешка штета поготима по хангарима, становима и на маневарском земљишту. Поморска артиљерија отворила је ватру на непријатељске бродове који су покушали да се приближе обали Канада Ла Манш и принудила их је да се врате.

У Северној Африци извијачке јединице Немачког афричког одреда извршиле су успешне потхвате код Тобрука и привеле су изврстан број заробљеника. Разорена су двоја борна кола. Смелим противнападом поново су одбачене у правцу Истока британске снаге које су биле продрале у Солум и у утврђење Капуцо. Солум и утврђење Капуцо, као и сви ранији положаји поново се налазе у рукама Немачког афричког одреда. Немачки бомбардери са добрим су ре-

зултатом учествовали у борбама код Солума и Тобрука.

У области Средоземног Мора, јединице немачког војног ваздухопловства у току ноћи од 15 до 16 маја и у току јучерашњег дана у више махова су с успехом нападале аеродроме и лучка постројења на острву Малти.

Ноћас је непријатељ слабијим снагама без икаквог смисленог циља избацио изврстан број разорних и запаљивих бомби по Западној Немачкој. Изузимајући неко мање индустријско предузеће нису погођени никакви објекти од важности за ратну привреду. Ноћни ловци и поморска артиљерија оборили су два британска авиона која су учествовала у овом нападу.

Енглески бојни брод »Ринаун« тешко оштећен

Берлин, 17 маја (ДНБ)

Британски хрејнот „Ринаун“, како јавља америчка новинска агенција „Асошијетед прес“, стигао је оштећен у Гибралтар. Поморни брод довукао је у луку један разарач, по чему се може закључити да је тешко оштећен.

„Ринаун“ био је у саставу британског поморског одреда на који су италијански торпедни авиони пре неколико дана у водама Сардиније извршили жестоку и успешну напади. „Ринаун“ јесте брод у свему истог типа као и „Репјуаз“ који је у Јесен 1939 године у луци Скапа Фо погођен торпедом и тешко оштећен. Пре годину дана и „Ринаун“ је већ једном, за време норвешког похода, у борби са немачким линијским бродовима тешко оштећен топовским зрацима, па је морао провеш неколико месеци у луку ради опоравка.

Овај велики брод сграђен је у целом свету познатом енглеском бродоградништу Браун и Компанија у Газагову, чија су постројења првком великих напада немачког војног ваздухопловства на област Канада у току последњих недеља уследно разорена.

Њ. В. Краљ и Цар Виктор Емануел на Цетињу

Рим, 17 маја (ДНБ)
У току јучерашњег дана Њ. В. Краљ и Цар Виктор Емануел Трећи посетили је главни град Црне Горе Цетиње, где су га дочекали и поздравили цивилни комесар за Црну Гору гроф Мазолини и командант италијанске дивизије. Народ, који је био искупљен на улицама града, приредно је италијанском Суверену срдачне овације.

У друштву италијанског цивилног комесара Њ. В. Краљ и Цар присуствовао је дефилеу треће групе другог артиљеријског пука којом је приликом поздравно пригорске достојанственике.

После тога бивши министар г. Поповић у пратњи пригорских техничких саветника предао је Њ. В. Краљу и Цару поздравну адресу у којој је нарочито подвучена захвалност Њ. В. Краљичи и Царици Јелени за помоћ коју је пружио Црној Гори. После обиласка самога града, Њ. В. Краљ и Цар вратио се у Краљев двор, док су звона са православне катедрале, која за време од 22 године под српском управом нису звонила, први пут поново звонила. Њ. В. Краљ и Цар је тада обишао музеј који се налази у једном делу Краљевског дворца у коме се налазе успоме на претке његове Супруге. На крају Њ. В. Краљ и Цар Виктор Емануел посетили је катедралу где су га поздравили сви чланови клира на челу са владиком. На гроб Кице за Мирка, деде Њ. В. Краљиче и Царице, Њ. В. Краљ и Цар положио је букет ружа.

На крају своје посете Цетињу, Њ. В. Краљ и Цар обишао је још једном улице града где је свуда био поздрављен срдачно и са симпатијама а затим се упутио за Бар.

Будући хрватски краљ - принц италијанског Краљевског дома Савоја

Рим, 17 маја (ДНБ)
У петак увече објављено је следеће службено саопштење о будућем уређењу односа између Италије и Хрватске и о давању хрватске краљевске круне једном принцу из Савојског Краљевског Дома:

„У недељу ће стићи у Рим хрватска делегација под вођством Поглавника Анте Павелића да би у-

молила Његово Величанство Краља и Цара Виктор Емануела III да изволи означити Принца из Савојског Краљевског Дома који ће носити хрватску круну.

„Делегација ће поред тога потписати у Риму неколико важних политичких привредних и територијалних споразума.“

Италијански народ испољава нарочиту радост што ће један члан Савојског дома ступити на чело нове хрватске државе

Рим, 17 маја (ДНБ)
Поводом службеног саопштења о томе да је хрватска краљевска круна понуђена једном принцу из Савојског Краљевског Дома, у римским круговима изјављују да се и ме будућег носиоца хрватске круне засад још не објављује, али да је опште веровање да ће то бити један од млађих чланова Савојског Дома.

У поменутиим круговима даље напомињу да се тиме закључује и и крунисање покрет који је ишао за тим да се што присније повежу Италија и Хрватска, две земље које

су својим истоветним политичким и привредним интересима судбином упубене једна на другу. Цела Италија показује највеће интересовање и најтоплију симпатију за Хрватску која на овај начин ступа у савез са Италијом, пошто је из слома бивше југословенске државе ускрела као независна краљевина. Ова веза ће се материјално поткрепити свечаним потписивањем међународног уговора између италијанске и хрватске владе. Тај уговор утврђује коначне територијалне државне границе Хрватске и регулише прилаз Хрватске Јадранском Мору. Затим се њиме уређује привредни и трговинско-политички односи између Италије и Хрватске. Италијански народ, — даље напомињу у вези с тиме у римским политичким круговима, — који је везан највећом оданошћу за свој краљевски дом, испољава нарочиту радост због тога што ће један члан Савојског Дома бити позван да ступи на чело нове хрватске државе.

Поглавник са пратњом кренуо за Рим

Загреб, 17 маја (ДНБ)
Поглавник др. Анте Павелић отпутовао је у пратњи државног секретара др. Лорковића и петорице министара, као и извесног броја официра и многобројних других личности у Рим, у службену посету. Укупно је отпутовало у Рим око сто лица, међу њима један римо-католич-

ки бискуп, један претставник евангелиско-лутеранске цркве и један претставник Исламске верске заједнице, као и изданици сељаштва из свих крајева земље.

Захвалност Ренс-ул-Улема Дучеу и Војни Рајха

Рим, 17 маја (ДНБ)
У изјави коју је дао дописнику Агенције Стефани, поглавар муслиманске цркве у Хрватској Ренс-ул-Улема, брат почивше вође муслимана у бившој Југославији изразио је своју дубоку захвалност Дучеу и Војни Рајха који су помогли Хрватима у њиховом ослобођењу и да се поново успостави слободна хрватска држава под вођством поглавника.

На крају своје изјаве Ренс-ул-Улема рекао је дописнику Агенције Стефани да је он дубоко уверен у бољи живот муслимана под новим режимом после дугогодишњег трпења под тиранијом.

Петенов говор — ударац против Рузвелта

Вашингтон, 17 маја (ДНБ)
Говор који је маршал Петен одржао преко радна француском народу вашингтонска штампа у вези са јучерашњим „аполом Рузвелта француском народу“ доноси под сензационалним насловима. Неколико листова говоре о „тешком поразу Рузвелтове ратне дипломатије“. Претставник „Колумбија Брод Кестинг Компани“ сматра да је обавештајна служба владе Сједињених Држава у Вишију потпуно издала, тако да су у Вашингтону изненађени догађајима. Амбасадор Лиши вероватно биће позван у Вашингтон да поднесе извештај.

Неистине госпође Рузвелт

Њујорк, 17 маја (ДНБ)
У једном говору на радиу, који је аранжирао одбор за указивање помоћи Енглеској, госпођа Рузвелт изјавила је данас поред осталог: да је веровала у немогућност ва кога рата, али сада да је убеђена, да насиље треба узвратити насиљем.

Не изненађује нас да агитаторске диспозиције ратоборне госпође Рузвелт, која претставља свесно оруђе јеврејских хушкача у Сједињеним Америчким Државама, који је све више и отвореније нагоне на рат због удараца које је Енглеска задобила на води и у ваздуху, када се зна одговор америчког народа који није био онакав како су га очекивали и желели хушкачи. Карактеристично је и то да госпођа Рузвелт жели да Сједињене Америчке Државе претстави као нападнуте и да наглашава „насиље насиљем“.

Ово подло хушкање уколико је одвратније, пошто се и у Сједињеним Америчким Државама поново указује на чињеницу, да о неком угрожавању Америке не може да буде речи и да су таква тврђења потпуно фантастична.

Калфов изабран за претседника Собрања

Софија, 17 маја (ДНБ)
На јучерашњој седници народног Собрања изабран за претседника кандидат владе већине, бивши министар спољних послова г. Христо Калфов.

Нови претседник народног Собрања одржао је том приликом кратак говор у коме је рекао да је дужност свих и свакога да се сложије окупне око владе чија политика одговара народним интересима.

ФРАНЦУСКА ШТАМПА О САСТАНКУ ВОЂЕ РАЈХА И Г. ДАРЛАНА

Бескорисно је враћати се прошлости и извесним илузијама, пише „Л'Ефор“

Виши, 17 маја (ДНБ)
У разговору Вође Рајха са адмиралом г. Дарланом и, с тим у вези, о изјави маршала г. Петена о немачко-француском преговорима, лист „Л'Ефор“ пише између осталог:

Никоме није измакао значај прогласа маршала г. Петена после разговора Вође Рајха са г. Дарланом. Он је кратак, јасан и непосредан. Маршал г. Петен је у основи добро схватио овај разговор и при-

прему уговора са Немачком. У пуној сагласности са шефом државе адмирал г. Дарлан је преговарао са Вођом Немачке. Никаква накнадна промена става није више могућа. Нико више нема право да сумња и да доказује, или ма каквом пропагандом да тражи разлог да се још одуговлачи или да се још ишчекује. Бескорисно је, констатује на крају лист, да се још једном враћамо прошлости и извесним илузијама.

БОМБАРДОВАЊЕ МАЛТЕ

ИЗВЕШТАЈ ИТАЛИЈАНСКЕ

ВРХОВНЕ КОМАНДЕ

Рим, 17 маја (ДНБ)

Штаб врховне команде саопштава:

У Северној Африци непријатељ, — који је јаким снагама на фронту код Солума био напао наше истакнуте положаје и постигао извесне успехе у почетку, — повлачи се, уз борбу, пред италијанско-немачким борбеним снагама које су прешле у противнапад. Наше трупе поново успостављају везу са сопственим истуреним снагама, које су жилаво одржале своје положаје, ико их је непријатељ био прешао. Непријатељу су нанети осетни губици. Италијанско и немачко вазду-

хопловство знатно су допринели успеху здружених трупа.

У сектору код Тобрука заузели смо неколико положаја. Наши ловачки авиони запалили су и оборили један „Бленхајм“ који је био покушао да нападне луку у Бенгазију.

Јединице немачког ваздухопловног корпуса бомбардовале су по морске и ваздухопловне базе на Малти, где су изазвали пожари, експлозије и тешке штете на војним објектима.

У Источној Африци ситуација је непромењена.

Државни секретар

г. др. Рајнхарт о финансијама Рајха

Берлин, 17 маја (ДНБ)

Државни секретар у министарству финансија Рајха, г. др. Фриц Рајнхарт, изјавио је јуче претставницима штампе стање немачких државних финансија у току буџетске године 1940. Г. др. Рајнхарт у току својих излагања рекао је између осталог:

Тридесет првог марта 1941 завршена је буџетска година 1940. Буџетска година тече од 1. априла до 31. марта. Порески приходи Рајха на почетку буџетске године 1940 били су процењени у висини од 25 милијарди рајхсмарка. Порески приходи Рајха у буџетској години 1940 износили су 27,2 милијарди рајхсмарка.

У пореским приходима јасно се огледа и привредна снага Рајха. Из развоја пореских прихода непобитно се доказује да привредна снага Рајха и у рату постаје све већа, и да развој навише још није достигао своју кулминациону тачку. Порески приход Рајха и у буџетској 1940 години бележиће даље повећање. Све се претпоставља да ће у 1941 години порески приходи достигнути глобалну суму од око 30 милијарди рајхсмарка. При овако чврстој основи финансијске снаге Рајха, имамо пуно права да нимало не брињемо о финансијама Рајха и о валути. Ови темељи почињу на епурној привредној снази Рајха и у томе, што управа државних финансија почива на чврстом темељу. У потпуности је обезбеђено да они износи, који се на основу postoјећих закона опорезивања одузимају од народне привреде, стварно уђу у државну касу. Тридесет милијарди рајхсмарка пореских прихода Рајха, које ћемо постићи у 1941 години претстављају главну позицију на страни прихода државног буџета Рајха. У ово треба урачунати око пет милијарди рајхсмарка административног дохотка, око 1,4 милијарди рајхсмарка ратног доприноса који плаћају општине, матрикуларног доприноса Чешко-Моравског протектората и доприноса које плаћају запоседноте области. То је врло позамашна сума, која стоји Рајху на располагању у циљу покривања финансијских трошкова садашњег рата. Износ који су поред овога потребни Рајху за покриве финансијских издатака, теку у државну касу путем узаимања кредита.

Народни дохотак, као и досада, бележи стално повећање. Пораст народног

дохотка наставиће се и даље. Следствено томе све већи део народног дохотка, који остаје неискоришћен после подмирења приватно привредних потреба, стајаће на располагању за подмирење пореских плаћања. С друге стране, у циљу покривања финансијских потреба Рајха стоји на располагању порески приход који се стално повећава. Ова и оваква државна финансијска ситуација под данашњим околностима не може бити здравија ни солиднија. Колико је здрава и солидна финансијска ситуација Рајха види се најбоље по чињеници, што је у години 1940 снижена каматна стопа.

Целокупно задужење Рајха на крају буџетске године 1940, са укључиво пореским боновима, износило је око 90 милијарди рајхсмарка. Ово задужење, ако га посматрамо под углом капацитета немачке народне привреде и њене пореске снаге, тако је незначито да још остају отворене широке могућности за даље задужење у циљу подмирења ратних издатака.

У истом временском раздобљу, у ком је задужење Рајха достигло 90 милијарди рајхсмарка, енглески државни дуг, ако узмемо паритете од 13 рајхсмарка за једну фунту стерлинга, достигао је висину од 148 милијарди рајхсмарка.

На тога следе да у Немачкој при њеном становништву на једног становника долази око 90 милијарди рајхсмарка, док у Енглеској, при око 47 милиона становника, на једног становника отпада око 3150 рајхсмарка. Из овог упоређења види се како је особито повољна финансијска ситуација Рајха у поређењу с финансијским стањем Енглеске.

При данашњој пореској ситуацији и с обзиром на организацију нашег тржишта капитала и новца, рекао је г. др. Рајнхарт даље, Рајх неће бити никада принуђен да у циљу покривања државних издатака прибегавља штампању или издавању новчаница. Увек ће бити могуће да се онај део државних издатака, који пренадлежи приходима Рајха, подмири или из народног дохотка, или пак делом порезима, делом у форми кредита. Ми смо недавно порез на доходак и ратни додатак уз ову порезу обухватили у једну категорију. До овога је дошло из разлога упрощавања пореске администрације. Молим вас, нагласио је г. др. Рајн-

харт, да из овог не закључите као да финансијска управа Рајха намерава да тиме што је специјални ратни дохотак везала уз порезу на доходак, задржи за увек као неку специјалну пореску форму. Порез на доходак, одмах после завршетка рата, потпуно ће се реформисати и прилагодити промененим околностима. Стога је сависно разумљиво да пореско оптерећење дохотка приватних лица неће бити тако високо као што мора бити у рату. У датом тренутку предузете се иди смањење пореза или пак растерећење дугова. Притом ће се увек имати у виду ситуација на тржишту новца и капитала, као и продуктивност народне привреде и финансијске потребе Рајха.

На крају својих излагања г. др. Рајнхарт је рекао:

Финансије Рајха и немачка валута здравије су но никад. У националсоцијалистичкој држави уопште не долази у обзир подмиревање ратних издатака путем штампања и издавања новчаница. Сви симптоми говоре за то да темељи на којима почива финансијска снага Рајха, и у рату постају све чврћи и солиднији.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Трагедија једног народа заслепљеног енглеском пропагандом

Познати италијански лист „Пиколо ди Триесте“ доноси сензационалан интервју од свога дописника из Загреба

„Ових дана посетио сам новинара Световског, кога сам упознао једног јутра на станици Постумија, кад је ишао у Рим у пратњи тадашњег председника Министарског савета Југославије. М. Световски у то време био је најутуцајнији југословенски новинар и лично у политичком свету Београда. Данас је он изгубио, у чијем срцу горчина због неславна пораза његове земље надмашује бол проузрокован слепошћу његове Србије и злочином војничке клике у служби Енглеске, која је из похлепе за новцем бацала Југославију у понор без излаза.

НИЗ ДЕМАНТИЈА

— Ова земља изванредних могућности, која се једно време називала Југославијом — тако је рекао — припада данас већ историји. Утолико је теже и бољине све ово, кад се помисли да је дошло до слома не вољом Осовине, већ да би се задовољила еготицистичка спекулација Лондона. Световски олакшаје, и то чини с пуним познавањем ствари, чиницу што меродавни фактори Београда никада нису показивали народу право душевно стање Рима и Берлина и што су оставили слободне руке енглеској пропаганди.

Југословенски државници бојали су се да неће угодити Лондону ако би, као што им је била дужност, објаснили Југословенима право стање ствари. Узалуд су — каже новинар — Италија и Немачка скренуле пажњу Београду на све јачу енглеску пропаганду, али се Министарство спољних послова правило као да се запавује, обећавало и... ипак нистуло да се ствари и даље развијају.

Дописници већих енглеских листова увек су могли ући у Двор, то су били емисари Черчила који су давали тон политици. Није било потребно чудити се што је амерички дописник чикашке радио станице давао са Краткоталасне радио станице у Београду своје лажи у погледу Балкана и Осовине. Стога се не може веровати да је државни удар од 27 марта у престоници Југославије дошао потпуно неочекивано. Ово је био само трагични замкавак једног зачетог периода ниса демантија који је почео — тврди новинар — падом Стојадиновићевог кабинета, падом који је дошао вољом Лондона.

Крајњи процес ушао је у своју акутну фазу већ крајем фебруара, када су Или и Дил почели да праве посете Балкану; ово је датум који те земље треба да памте као почетак своје несреће. Посете су имале да служе стварању ратне психозе међу народима Југословенске Европе. У Југославији је ова психоза већ постојала и убрзо је њен степен жестије прешао све границе. Лондонска радио станица повела је тих дана своје емисије на српскохрватском и словеначком језику, и цео народ напајао се на овом отровном извору. Треба признати, каже Световски, да су Енглези били мајстори да баци уље на српску ватру и знали да најгуљње и најмртвије лажи претставе као чисту и бистру воду.

И НАРОД СЕ НАПАЈАО

Народ је веровао у све то и стога се није бојао рата, чак је хтео рат зато што је био заслепљен пропагандом српских генерала који су величали преко гласовних говорника, кроз новине и преко радних тврдњи да је Енглеска, иако је губила битке, побеђивала у рату и да ће још једном, и то у доба борних кола и аероплана, победити српски војници и да ће се у планинама знати увек спасти независност и част.

Ово су биле тезе којима су пропагандисти потхрањивали своје говорне и које је једна група екстремиста, потпомогнута Енглезима, Јеврејима и масонима, успела да наметне и Министарству војске, од кога се ишчекивала већа реалност у проповедању војничке способности. Снага ове групе била је толико велика, да ни изричите опомене на Крунском већу од стране Бенералштаба, да је југословенска војска неспремна и да стога треба прихватити предлоге осовине, чак и кад би услови били врло тешки, нису успеле да опамете војне елементе. С малом изузетком, српска војничка каста била је отворено за рат. Група генерала Министарства војске давала је тон за успешно инфиртрирање најгоре пропаганде и у најниже слојеве. То су били они генерали који на вест да је једна група младих авијатичарских официра дезертирали укривши авионе, да би се ставили у службу Грчке, не само да нису осудили овај гест и нису предузели мере против краљиваца и бегунаца, већ су показали извесно задовољство које је нашло брз одек у земљи.

РАТНИ ПОКЛИЦИ

На страни ових генерала пуних енглеског и француског злата, стајала је масонерија чији је злодуч био Константин Илић. Масонерија је седела у свим собама Министарства спољних послова и салонима свих југословенских посланстава. Узалуд је Шеткович бацао заљубане погледе осовини; чиновници нису делили мишљење свога шефа, и његова наређења, пролазећи кроз негативан рад ових чиновника, излазила су деформисана.

Радиофонски центар државе био је у рукама англофила којима је био једини циљ да потстакну народ на рат песмама,

музиком, дијалозима и разноврсним поклицима. Један Јеврејин био је артистички директор ове групе, из које су сваки дан потицали „локаци на рат“. Владан Пресбирио био је стављен под контролу онога Константина Илића кога смо мало пре споменули.

У првим редовима антисовинског покрета налазила се и православна црква, зато што су њени први експоненти били масони. Српски Патријарх, који је у трепету слома побегао понушавши да однесе злата и накита за много милиона, одбио је да се одазове, кад га је Кнез Павле позвао да помогне да се спасе мир. Београдски новинар прича да је Патријарх, у чију да прекине однос са Кнезом, употребити један изговор који изгледа парадоксалан, али је најбоље послужио његовој нечистој намери, како би то револтирало српску цркву против Кнеза.

На крају аудијенције Патријарх се обратио Кнезу с питањем:

— Височанство, зашто сте на тако неочекиван начин предали Стојадиновића Енглезима?

— Нисам га ја предао — одговорио је Кнез оштро.

— Али зашто је Ваше Височанство дозволило да се пошље ван граница? Треба да знате да ми је био пријатељ и да ми је то остао.

Растањан је био тежен, зато што су последње речи имале за циљ да прекину све односе. У Србији овакве речи прекидају сваке везе и могу да доведу до најгорих последица. Увреда учињена једном православном епископу може да побуни читав народ. Одама по разговору с Кнезом Патријарх је сазвао највише претставнике српске цркве. Сваки је могао да разуме значај овог геста. Као у доба Конкордата звона српских цркава звонила су на узбуцу да изазову на испале. Ватра је узимала све више маха. Билтен ИСТИНА, штампан у британском посланству и раздалан од стране свих конзулата, допринео је ширењу пропаганде и лажи. У овом билтену писало је да потписант што га је предложила осовина, има да значи за све официре, за државне чиновнике и пензионере крај њихове каријере, отпуштање и обуставу плата. У канцеларијама певали су стих: Боље рат, него пакт.

„БОЉЕ РАТ НЕГО ПАКТ“

— Задовољени су — коментарише с горчином београдски новинар.

И субверзивни елементи потпаливали су ватру. Пошто су извесно време кочили студенте, сада су им дали потгест да певају ратне химне и да врше акта и приређују манифестације против осовине. Тако је било сугерисано и тако су учинили, напуштајући слушаонице када је ушао професор немачког језика, пошто су на табли написали: „Боље рат него пакт“. Професори нису протествовали, припадали су класи коју је влада увек игнорисала и бацала у позадину. Слабо плаћени и још мање поштовани, хиљаде југословенских професора уништавали су школе а са њом и нацију. Њихов вођа био је амбициозни агитатор, онај Кнежевић, који је по државном удару постао министар Двора; његов брат је онај мајор Кнежевић који је водио заверу.

Из унутрашњости земље долазили су извештаји који су не може бити боље потпаливали ватру. Кажу да је у Крагујевцу одржан велики скуп коме су присуствовали сви претставници и на коме су сви говорили, наиме свештеници, сенатори, народни посланци, неки полицијски официри, неки радници, људи из Шетковићеве партије и људи из опозиције. Кажу да су у Шапцу војници за време марша певали песме противу Немачке, да су у Пожаревцу војници одбили храну у знак протеста против владе која се спрема да потпише пакт. Дворска канцеларија примала је сваки дан хиљаде телеграма из унутрашњости и иностранства у којима се тражило рат. Енглеско посланство није мировало, а из Лондона потпомогали су свим средствима.

Енглески агенти, да би убедили и најстрашљивије, ширили су вести да Немци и Италијани неће имати смелости да објаве рат Балкан, говорили су ови гласовници, постаје гроб Осовине. Из истог извора „Made in England“ дошла је и песма која је у прво време електризовала и Грке. Ова песма коју је превео неки Николдус, каже Немцима „Бањимо вас у море“, алудирајући тиме ни мање ни више већ на... Балтиј.

ЈЕВРЕЈИ НА ДЕЛУ

Други фронт пропаганде била су патриотска друштва — како вели Световски: „наводно патриотска“, као што су „Соко“ и „Народна одбрана“. Може се мислити да ли су хтели остати ван кесе енглеског посланства и шефови странака и кортежи владине опозиције који су већ тако дуго били далеко од државне благодати. Било им је свеједно каква ватра подгрева чорбу која им се нуди; главно је било јести. Ето зашто је Симовић успео да састави владу у којој су били претставници свих или скоро свих странака.

У овом свету корупције и расула Јевреји су нашла широко поље за своје прљаве послове. Најзад су могли да изиђу

из свога подзеља да ударе у дрску по улицима, да ударе у врећане Осовине, да стану ширити измишљене приче и растурати карикатуре. Захваћени грозницом „сад ниш никад“, показујући своје најгоре стране, нису знали ни за какву границу у својој жељи за осветом и нису се устручавали ни од чега без обзира што земља која им је дала гостопримство иде у сусрет пропасти и то баш њиховом крвицом.

Посећивали су кафане и ноћне локале делећи бакиши музикантима и певачима само да певају патриотске песме. Јевреји су били први који су почели да певају песму „Спремите се, спремите четници, дућа ће борба да буде“. И Јевреји су увек били ти који су у ноћи деаирја против Осовине плаћали хиљаде динара онима који су на улици палили слике творца Осовине.

Влада је била немоћна да реагира; због прилика у којима су се налазила државна надлештва, пошто су била у рукама људи продатих Енглеској, информација није било и министри су мислили да могу држати земљу у шаши. Као што се видело, живело се у заблудама, којима се није могло помоћи ни с које стране. Ни од стране гарде, ни од стране београдског гарнизона, ни од стране авијације, која је била прва спремна на излаз.

Катастрофа се ближила и нико није могао да учини ништа да би је зауставио. Једна мала група корупционаша успела је да се наметне као вођство војске, генералштаба, Двора и народа. Којни час се ближило, а влада је још увек живела у заблуди да доминира овом ситуацијом.

Неколико дана пре удара Световски је говорио са једним својим пријатељем из канцеларије министра Двора о унутрашњој политичкој ситуацији. Као високи чиновник приморио је његову забринутост уверавајући га да има листу оних „две стотине незадовољника“ и да ће влада на први испад улиће одговорити опсадним стањем. Као што се види, и Двор је живео у заблуди.

Међутим, влада није имала времена да одведе — каже новинар — и пре но што је успела да ухапси... ма и једног „незадовољника“, сама је сва била у затвору, заједно с министром Двора... Министри су живели у заблуди, али нису могли игнорисати ситуацију, морали су знати да, и кад удар не би успео, морали би напорно да се боре против своје сопствене земље, која је била већ опијена енглеском пропагандом; морали су знати да се спремају атентати, саботаже и исподи. Све се то и десило.

„СПРЕМАМО СЕ ДА САХРАНИМО ЖРТВЕ ЕНГЛЕСКЕ“

Шта ће сад да ради Србија? Шта ће да ради Срби, док они који су их бадили у пропаст мирно једу енглеско злато на источачким тепсима? Почнемо нашу

нову историју — каже тужно новинар — са срцем пуним бола, осакаћени у једном поразу без чести, гледајући рушевине начинене не толико бомбама, колико нашом глупошћу. Почнемо да сахрањујемо жртве Енглеске, оне Енглеске против које развијемо заставу мржње. Черчил не може да замисли колико га већ мрзи српски народ, а не може да замисли то ни господин Рузвелт: српски народ отворио је очи и они ће ускоро чути глас проклетства који ће спазити с његових усана.

„Познајем свој народ — каже Световски — и знам какво ће бити његово душевно стање, кад се тргне из деирајума и беспућа. Потражиће потстрекаме, тражиће правду. Довољно је било обавештење о олакској немачкој посланци из Београда да би се стисао народни терор, иаи да се појаве испсане на листовима само две речи: „Хоћемо мир“. И још сам — додаје новинар — успео пре катастрофе да увидим како у народну душу већ продире сумња и с њом страх од стварности.

Када се наша земља буде пробудила, затражиће да се суди одговорним; тада ће Срби сазнати многе истине.

На последњој седници Крунскога већа, изгледа да Кнез Намесник није скрио својим сарадницима опасност ако се не приступи пакту. Нико није послушао глас мудрости и Кнез је склоњен.

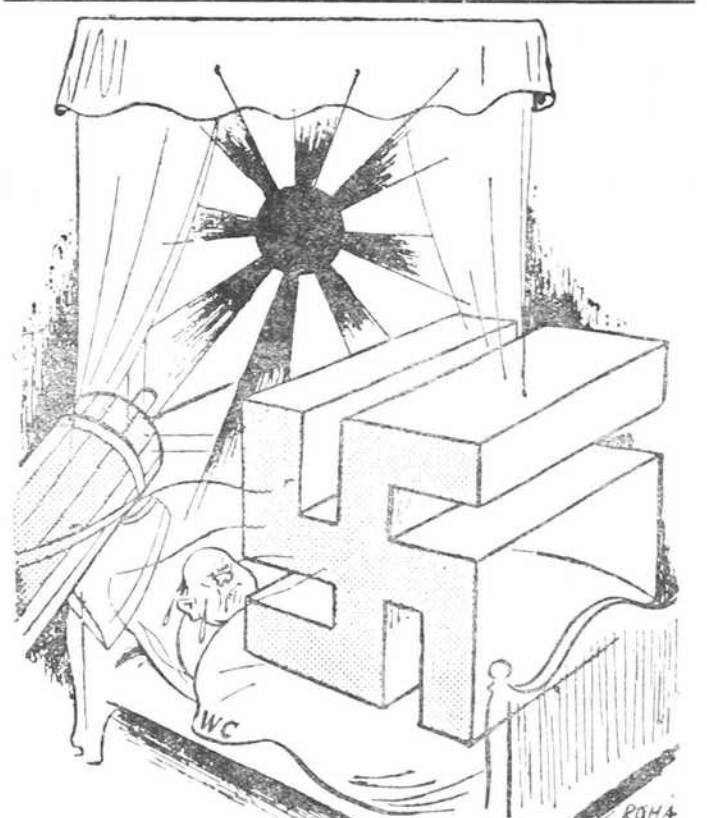
Најпотпунија дезорганизација владала је у свим војним, политичким и административним грамама, тако да већ после три дана рата, не само становништво Београда, већ и читава војска била је буквално гладна. Српски генерали за неколико дана рата показали су потпуно незнање, српска војна традиција урњача је заувек срамотног руљом. Преварени народ тражи сада да суди; тражи да суди влади која је, пошто је запалила Балкан, победела прво у Ужиде, затим у Подгорицу, а онда у Анкару, Јерусалим и Каиру.

Тражи да зна зашто је генерал Симовић, који је у свом последњем наређењу написао: „да сваки треба да умре на прагу своје куће“, побегао не мислећи да најпре сахрањи мртве, прелуштајући пуних десет дана град мијазми рушевина и опасности од тифуса и колере.

Ускоро ће српски народ видети стварност отворених очју; тражиће виновнике, желећи да предиста онај страшни меморандум, што га је поднео ваздухопловни пуковник у пензији Душан Радовић против генерала Симовића, у коме се Симовић описује као корупционаш, авантуриста способан да учини свако зло за новац“.

Када народ буде сазнао сву истину, — каже Световски — видеће како је ова слика још само блага слика човека који је разорио Југославију. Годину дана раније министар војске у Београду није узео ни најмање у обзир писмо Радовићева, а сада ће га упознати читав српски народ који ће тражити освету против оног који га је издао...“

Карло Тиголо

Тешак сан г. Черчила

КРОЗ ЦЕО СВЕТ

Нов проналазак важан за хирургију

Берлин, 17 маја (ДНБ)

Предузеће Сименс — Рајнинггер, уз сарадњу лекара г. др. Карла Крауса, (Хамбург-Алтона), професора г. Комберга (Рошток) и г. др. Кечера (Кил), остварило је нов проналазак важан за хирургију. Ради се о налажењу страних металних тела у човечијем организму што је досад донекле чинио рентгенским путем, тако да је лекар — оператор већ пре првог зареза обавештен о положају страног тела. Новопронађени метални „истраживач“, који значи напредак у лекарском послу, употребљава се тако што се приближава његове сонде страном телу примењује по зујању у једном гласноговорнику. Одјеком гласноговорника лекар је обавештен о месту и правцу у коме се налази страног тела, које после зареза не може да промени свој положај тако да га је немогуће не пронаћи.

Занимљиво је да се латни метали могу исто тако открити као и тешки. Досадашње практичне пробае показале су изванредне резултате. Метални „истраживач“ показао се као нарочито подесан у ратној хирургији, при оперативном отстрањивању пушчаних зрна или комадића од зрна осталих у рани.

Изградња милањског кристалишта

Милано, 17 маја (ДНБ)

Нови план о изградњи миланског кристалишта предвиђа регулацију реке Поа између Рогорета и Чивавале тако да ће се успоставити саобраћај са Јадранским Морем. Исто тако предвиђа се изградња кеја дугачког преко 6 километара у једном басену за воду која ће обухватати 225.000 квадратних метара. За изградњу овога биће потребно око 4 до 5 милиона тона материјала. Поред тога изградити се и индустријско пристаниште које ће се налазити јужно од града на каналу Милано—Дуго Језеро, које ће бити широко око 65 метара.

Хапшење Јевреја странаца у Паризу

Париз, 17 маја (ДНБ)

Како јављају јутарњи листови, јучерашње хапшење пет хиљада страних Јевреја у Паризу и њихово депортирање у концентрационе логоре, предузето је на основу наређења владе у Виши. Ова мера донета је на основу закона од 4 октобра 1940 године, који предвиђа да се сви Јевреји страници морају ухапсити и спровести у концентрационе логоре. На основу овог закона у незапосленим француској послано је већ 20.000 Јевреја у три велика концентрациона логора.

Иста акција отпочела је у Паризу јуче изјутра. Више од 5.000 Јевреја страваца, од 18 до 40 година, доведени су на поједијна места, где су их најпре прегледали лекари и све болеснике извојили. Ухапшени Јевреји већ су стигли у концентрациони логор код Орлеана, где ће се употребити на извођењу јавних радова.

Огроман пожар у Гетеборгу

Стокхолм, 17 маја (ДНБ)

У Гетеборгу избио је огроман пожар који је уништио читаво два квартала тога града. Штета износи неколико милиона шведских круна. Пожар је избио у једној фабрици амбалаже и стао је да се штрпа нулеваном брзином.

Телеграфски саобраћај Немачка-Хрватска

Загреб, 17 маја (ДНБ)

Поштански и телеграфски саобраћај са Немачком Рајхом, који је био прекинут од почетка прошлог месеца, поново је успостављен. Док телефонски саобраћај за сада још није успостављен, одлањавање телеграфа већ је могуће.

Јевреји и Срби у Хрватској не смеју држати радио

Загреб, 17 маја (ДНБ)

Јевреји и Срби који поседују радио-апарате и справе, позвани су да их наредној поштанској управи предаду. Загребачкој поштанској дирекцији досада је предао 2.500 радио.

Последње вести

Напад ирачких трупа на Басру

Виши, 17 маја (ДНБ)

Према једној весту из Багдада, осамнаести извештај ирачке врховне команде гласи:

Западни фронт: три непријатељска авиона летела су изнад наших градова, бацајући бомбе. Штета је незнатна. Наше борбене снаге нападе су непријатељске положаје у Басри. Развила се борба, о којој ће ближе појединости бити објављене у следећем комуникеу. Мосулски фронт: три непријатељска авиона летела су изнад једног града у Северном Ираку. Наши ловци су их принудили да се врате. Један од тих авиона кружио је изнад нашег једног војничког логора. Ирачка противавионска артиљерија га је оборила.

Ваздухопловство: наши авиони вртали су се у своје базе, извршавајући многе изванредне летове. Неколико бомбардера летело је изнад логора у Синдебабану. Један непријатељски авион је оборен, а неколико уништено на земљи. Остали делови овог логора јако су оштећени. Избило је неколико пожара. Ватра се јасно видела са неколико миља раздаљине.

Пример Ирака

Женева, 17 маја (ДНБ)

Овдашњи египатски кругови укажују на једну спољно-политичку изјаву бившег министра претседни-

Велика штета у луци Ла Валета

Берлин, 17 маја (ДНБ)

Приликом последњег немачког ваздушног напада, као што сазнаје ДНБ, у луци Ла Валета нарочито су тучена тешким бомбама постројења за утовар и постројења на кејевима. Срушено је неколико дизалица. Британски ратни бродови у сидрени у луци оштећени су са неколико погодака.

Нов успех усташа у Палестини

Берн, 17 маја (ДНБ)

ОФИ (Агенција Апас) јавља из Багдада да је палестинско војно усташа Фазлику пошло за руком да са својим снагама пробије енглеске положаје у пустињи и да се утврди на висовима код Наволоса. Фазликувим усташама и даље пристижу многи нови добровољци из Палестине.

„Гибралтарски мит“

Мадрид, 17 маја (ДНБ)

Војни сарадник листа „Алказар“ написао је чланак за свој лист под насловом „Гибралтарски мит“.

„Енглези, каже се у чланку, недавно су послали у Гибралтар генерала Форта коме је наређено да по сваку цену одржи Гибралтар. Сам стратешки положај Гибралтара у овоме рату није више велики. Далекометна артиљерија и ваздухопловство учинили су да Гибралтар као тврђава и као поморска база не представља више значај који је имао. Гибралтар је, напиме, добра лука али само у толико уколико су му докови неопштећени. Сама лука пак, претставља одличну мету за ваздухопловство. Данас је Гибралтар, а исто тако и Малта, изгубио свој значај као поморска база и као лука са доковима за оправку бродова.“

Пресуде де-Головцима одметницима

Виши, 17 маја (ДНБ)

Војни суд у Клермон-Ферану изрекао је у петак пресуду двадесеторици француских војних лица оптужених за бекство у иностранство за време рата. Овим лицима суђено је у одсуству и изречене су најстрожије казне. Сви оптужени били су се ставили у службу Енглеске и де Гола. Суд је осудио тројицу оптужених на смрт, двојицу на доживотну робију, деветорицу на по 20 година робије, једног на 20 година заточења у тврђави и петорицу на по 10 година заточења у тврђави. Осим тога сви су оптужени лициени војног чина.

ка и садашњег посланика г. Исмаил Сидки паше пред египатским парламентом, коју су донели и неки египатски листови. У овој изјави тражи се постављање политике неутралности Египта и дословно се каже: „Ако би нас Енглеска увукла у рат на њеној страни, ми бисмо се понашали исто као Ирак и Енглезима објавили рат“.

Енглеска без ирачког уља

Багдад, 17 маја (ДНБ)

Британске поморске и ваздухопловне снаге размештене по источном делу Средоземног Мора већ осећају тешкоће које по њих настају због тога што су ирачке трупе успеле да пресеку спроводник минералног уља („пајплајн“) који води из Ирака за Хајфу. Додуше, Енглеска је у могућности да се снабдева минералним уљима и течним горивима са Баренских Острва, али пренос тога уља кроз Персијски Залив и кроз Црвено Море дуго траје и изложен је опасностима у вези са ратним догађајима.

Тешке последице немачких ваздушних напада

Стокхолм, 17 маја (ДНБ)

Према последњим вестима које су овде стигле из Енглеске, тешки немачки ваздушни напади у току последњих дана показали су да су све оне мере које су енглеске власти донеле од почетка ваздушног рата биле недовољне, тако да су невоље становништва нападнутих градова већ у првим данима биле неочекивано велике. Пре свега снабдевање становништва у првим данима после напада постало је тако озбиљно, да је један амерички новинар после последњег напада на Лондон констатовио да се у Лондону највећога добити ни по највећој цени хлеба. Десетине хиљада становника морало је гладовати од 24 до 48 часова.

Лондонски дописник америчког листа „Кристал Шенс Монитор“ у свом последњем извештају каже да морал британског становништва долаше није самољен, али ако влада ускоро не предузме драстичне мере у циљу отклањања опште невоље, неизбежно су тешкоће у британском унутрашњем фронту.

Поред снабдевања, нарочите тешкоће намеће питање смештаја становништва. Поново се свети, каже се у једном неутралном извештају, што енглеске власти, упркос свих искустава из прошле године, нису веровале ни претпостављале да ће немачки ваздушни напади заузети такве размере, као што је то данас случај. Рачунало се, напиме, са сталним појачавањем и повећањем ефикасношћу противавионске одбране. Ове наде нису се испуниле, и становништво мора да сноси последње ове илузије, којима су се тешки меродавни енглески фактори.

И немачки ловци пустоше енглеске аеродроме

Берлин, 17 маја (ДНБ)

У току препада на Британско Острво, немачки ловачки авиони јуче преко дана вршили су препаде на британске аеродроме, тучући их својим ватреним оружјем. Том приликом су на аеродрому Хаукинг на самој земљи оборили два „Спитфајера“ и запаљали неке камионе.

Потопљен велики енглески брод

Берлин, 17 маја (ДНБ)

Немачки бомбардери за даљне походе напали су ноћас неких 250 км западно од Ирске са успехом на велики британски трговачки брод „Стетсмен“, који је био претоварен робом. Одмах по експлозији бомби брод је почео да тоне, те га је посада на врат, на нос напустила. „Стетсмен“ имао је запремину од 8.000 тона.

СОС британског брода

Њујорк, 17 маја (ДНБ)

У Сантјаго на Куби ухавањен је СОС позив британског теретног брода „Бјеневек“, који је аероуатно торпедован од немачке подморнице.

Позив затвореницима пуштеним на слободу

Београд, 17 маја (ДНБ)

Са меродавног места саопштавају: Пре доласк немачких трупа, у разним местима пуштена су на слободу и делом и наоружана лица која су се налазила по затворима и казним заводима.

Сва та лица имају смеа да се врате у затворе и казне заводе. Ко се год овом позиву не би одазвао, биће стрељан.

Оружје ових затвореника и робијаша, уколико још није предано на основу наређе од државног оружја у поседнутим југословенским крајевима, има да се преда управама затвора.

Такође ће се казнити лица која би пријавила склоништа, потпоре или помоћи одбеглим затвореницима или затвореницима који су у своје време, пре доласка немачких трупа, пуштени на слободу.

„Агенција Рудник“.

Службеница надлештава без комесара

По наређењу Комесара у Министарство финансија сви службеници државних надлештава и установа, који припадају ресорсима за које није одређен комесар, имају се од 19—22 маја 1941, у времену од 8—12 часова, јавити Економату Министарства финансија (зграда Министарства финансија на углу Милоша Великог и Герартове улице, улаз из дворшати) ради давања података о службеним односима.

Пријављивање се може вршити лично или по списковима, обвреним од надлежних старешине. Спискови морају садржати: 1) назив надлештава и ресора коме припада; 2) презиме и име службеника; 3) звање службеника; 4) ујачу и број стана службениковог и 5) школска спрема.

Пријем публике код комесара за исхрану

Господин Комесар за исхрану ће убудуће пријети публику само поведеником, средом и петком од 11.30 до 13 часова.

Санитетске вести

Вакцинисање против тифуса

Вакцинисање против тифуса и паратифуса вршиће се у општинским амбулантама још само до 22 овог месеца. У овим амбулантама сада се мелују они који су прву инјекцију већ примили.

Београђани који до 22 овог месеца не буду вакцинирани моћи ће да се мелују само у установама Централног хигијенског завода.

ПОЗИВ АКТИВНИМ САНИТЕТСКИМ ОФИЦИРИМА

Позивају се ниже именовани активни и санитетски официри да лично доставе своје адресе или да се лично јаве санитетском београђани г. др. Војиславу Поповићу, Книжевне Персице улица број 57/III и то: г. др. Роман С. Зелена, др. Врешапул Атаманов, др. Славко Белки, др. Стеван М. Поповић, др. Данило М. Шимић, др. Драгутина Јован и др. Михаило М. Арамбасић.

Поред напред именованих позивају се и сви остали активни санитетски официри до 50 година старости, а који се до данас нису јавили, да у најкаснијем року доставе своје адресе стана санитетском београђани г. др. Поповићу.

СПОРТ

Први сусрет „црвених“ и „плавих“

Данашња утакмица између црвених и плавих после дуге паузе несумњиво да ће изазвати велико интересовање код публике. Додуше после овако дугог времена и без потребног тренинга несумњиво да ће обе чете доста равати и у другом полувремени осећати снажак осуетно потребног угревања. Ипак интересовање навјаница неће бити зато мање и велики број гледалаца изићи ће на игралиште плавих да поздраве своје омиле асоце.

Како сазнајемо оба клуба окупале све своје првотиме и само у току игре доћи ће можда до промене играча. Тако ће се и замене показати и публика ће у толико више поздравити оне које је тамо радо гледала.

Утакмица почиње у 15.30 на игралишту БСК. Цене ће бити популарне, па ће и то учинити на што веће учешће гледалаца.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

БЕОГРАДСКА ХРОНИКА

Наредба о устројству квартова у Београду

Управник града Београда г. Драг. Љ. Јовановић издао је следећу Наредбу о устројству квартова:

По одобрењу Федкомандантуре 599, а на основу §§ 11, 14, 16, 26, 27, 28—43, 46, 47 и 49, Уредбе о устројству и делокругу Управе града Београда, у погледу успостављања и организовања подручја Управе града Београда у полицијском делокругу

НАРЕЂУЈЕМ:

1. Подручје Управе града Београда у полицијском делокругу обухвата:

- 1) Подручје Општине града Београда;
- 2) Подручја општина: Великоморшлушке, Вишињичке, Жарковачке, Железничке, Јајиначке, Кнежевачке, Кумодрашничке, Маломоршлушке, Мирјевачке и Ресничке; и
- 3) Подручје означено у тач. 4 § 11 Уредбе о устројству и делокругу Управе града Београда.

II.

Подручје Управе града Београда дели се на 16 квартова и два полицијска комесаријата.

Квартова и комесаријати полиције, као административне јединице, врше полицијску власт на одређеном простору подручја Управе града Београда.

Границе квартова иду срединам улица, које су означене као границе.

У делокругу квартова и комесаријата полиције спадају дужности означене § 12 Уредбе о устројству и делокругу Управе града Београда, уколико не буду у супротности са већ издатим наређењима немачких војних власти, као и оних, која би се донајде издала.

На челу сваког кварта стоји Старшина кварта, а на челу комесаријата, Полицијски комесар. Они управљају пословима града, лично контролишу рад подручних или особа, а потребном извештавају Управника града Београда и чине потребне предлоге.

Старшине квартова и комесарији подносе Управнику града Београда једанпут дневно писмене извештаје, а о важнијим догађајима и о хитним стварима извештавају га најкраћим путем — одмах, држећи се при томе посебно издатих инструкционих наредаба.

Простори подручја квартова и комесаријата обухватају се границама како је то одређено и §§ 28—43 и 47 Уредбе о устројству и делокругу Управе града Београда.

Седишта квартова морају бити на дотичном подручју, а у просторијама у којима су се до сада налазила седишта одређених квартова и комесаријата. Уколико су просторије појединих квартова уништене, или онепослобљене за употребу услед ратних последица, за седиште улазе се потребне зграде и просторије одмах у близини досадашњег седишта.

Дирекција трамваја и осветљења овим извештава претплатницима електричне енергије да су сви рачуни за утروшenu електричну енергију за месец фебруар 1941 године били израђени и испослати претплатницима закључно са 31 мартом 1941 године.

Дирекција је већ отпочела са редовним радом, па како ће се ускоро доставити и рачуни за утрошenu електричну енергију за месец март т.г., то се упозоравају претплатници, да у року од десет дана од данас уплате достављене им рачуне, јер ће се после овога рока претплатницима који сада троше електричну енергију иста укинути.

Уплате рачуна врше следеће благајне:

Главна благајна О.Г.Б., благајна осветљења Д.Т. и О., као и у ту сврху отворени шалтери код надзорника на следећим пијацима: Јовановиј пијаца, Зелени Венац, Цветни Трг, Каленићеву Гвизду и Смедеревски Верам. Наплате на напред наведеним благајнама врше се без икаквих трошкова.

Поред тога уплате се даље могу вршити код Општинске штеднионице и Поштанске штеднионице.

Претплатницима чији су рачуни ма на који начин нестали вршиће уплату на благајни осветљења Д.Т. и О., која ће им у ту сврху издати дупликате рачуна.

(Из Дирекције трамваја и осветљења VII Бр. 21400/41).

- Биоскопи**
- „Касина“ (13.30, 15.30 и 17.30 часова) Филм „Звезда Рија“ са Ла Јаном.
- „Славнија“ (13.30, 15.30, 17.30 часова) Мајчина Љубав (Mutterliebe) Гл. ул. Паул Хербигер, Кете Дорш.
- „Унион“ (14.30, 16.30 часова) Мајчина Љубав (Mutterliebe) Главне ул. Паул Хербигер, Кете Дорш.
- „Дрина“ (13.30, 15.30 и 17.30), „Шерлок Холмс“ (Херман Шлелман и Труде Марле); додатак журнал и културни филм.
- „Сити“ (13.30, 15.30 и 17.30 часова) Барун Тренк (Ханс Алберс, Сибила Шмиј и Кете Дорш).
- „Новаковић“ — прва сала (13.30, 15.30 и 17.30 часова); У царству љубави (Алберт Метершток и Густо Хубер) и журнал; друга сала (13.30, 15.30 и 17.30 часова); Компромитована невеста (Марија Андергаст и Виктор де Кова) и журнал.
- Авала: (13.50, 15.30, 17.30) „Бал у Оперу“ Орегналл (Паул Хербигер, Ханс Моер, Тео Линген) 2) Најновији журнал.
- Балкан: „Ја сам Себастијан От“ (Вилхелм Форст, Паул Хербигер) и Универзум журнал.
- Дежурне апотеке**
- Дежурство почиње у суботу и траје до наредне суботе до 7.30 часова. Засада се обавља само дневно дежурство. Оне недеље дежурају апотеке III групе: Брзковића поч. Миливоја, Босанска 8; Говедарице Радосава, Приштинска 90; Дебељковић Драгутина, Краља Милана 18; Јанковића Милана, Цара Николе II 53; Каракашевића Милоша, Цара Душана 27; Николића Мутавића Мара, Неманића 30; Протина Боже, Сарајевска, 28; Рождана Мирослава, Престолонаследников трг 5; Селаковића Константина, Кнез Михаилова 46; Станојевића Ђорђа, Краља Александра 176.

Наредба о забрани објава и плаката

Обавештен сам да се у Београду на јавним и приватним зградама и другим погодним местима, леве разне објаве и плакати. По наредби Федкомандантуре бр. 599, а с обзиром на стварну потребу,

НАРЕЂУЈЕМ:

Да све старшине квартова у Београду предузму најпосежније и ригорозније мере и забране: лепљење свих врста објава и плаката, реклама и сличних публикација истакнутих на јавним местима у Београду било на приватним или јавним зградама или другим погодним местима.

До даљег наређења дозвољено је лепљење само службених плаката Немачке војне силе и наших власти.

За извршење овог наређења лично су ми одређене старшине квартова.

Наређено на дан 17 маја 1941 године, у Управи града Београда.

Улице које су поново добиле воду

Због накнадно примећених кварова на канализациону мрежу привремено је била обустављена вода у већем броју улица у којима је водовод био прорудио. Међутим, сада је то поправљено и воду су понова добиле улице Нишка, Пожаревачка, Милешевска, Лозничка, Војводе Протића, Војводе Драгомира, Поцерска, Хаџи-Рувимова, Тополска, Петроградска, Каленићева, Синђелићева, Млатишумина, Трнска, Хаџи-Берина, Стишка, Хаџи-Проданова, Молерова, Колоничка, Кичевска, Кумањовска, Браће Неђића, Јована Ристића и др. Кестера

Цене на београдским пијацима

Београдске пијаци све су боље снабдеване. Довоз поврћа и даље је врло велики. Цене поврћа, које претставља важан и потребан део исхране, из дана у дан неосетно падају, тако да се данашња цена према овој отпре десетак дана већ знатно разликују. То се нарочито види код младог црног и белог лука, који се сад продаје и по динар веза, и то већа од оне која се раније продавала за два динара. Извесно појевтењем примењено је и код меса. Јагњетина се јуче на пијерферским пијацима продавала и по 24 динара. Свега меса има у довољним коли-

чинама, сем говеђине и свињетине, које се могу добити само рано изјутра.

Цене су следеће:

Говеђина 18 до 22, телете 32 до 36, свињетина 26, јагњетина 24 до 30, овцетина и јуњетина 24 до 28, шаран 25 до 30, сом (ситан) 20 до 30, караш 12 до 20, кромпир млади 10 до 12, кромпир стари 3 до 4, спанаћ 3, пасуљ 8 до 10, широко зеље 5 до 6, трешње 16 до 24 динара килограм; зелена салата 0,50 до 1, краставица 4 до 10, паприка 0,50 до 5, јаја 1,25 динара комад; зелен 2, млади црни и бели лук 1 до 2, ротквице 2 до 2,50 динара веза.

Претплатницима електричне енергије

Дирекција трамваја и осветљења овим извештава претплатницима електричне енергије да су сви рачуни за утрошenu електричну енергију за месец фебруар 1941 године били израђени и испослати претплатницима закључно са 31 мартом 1941 године.

Дирекција је већ отпочела са редовним радом, па како ће се ускоро доставити и рачуни за утрошenu електричну енергију за месец март т.г., то се упозоравају претплатници, да у року од десет дана од данас уплате достављене им рачуне, јер ће се после овога рока претплатницима који сада троше електричну енергију иста укинути.

Уплате рачуна врше следеће благајне:

Главна благајна О.Г.Б., благајна осветљења Д.Т. и О., као и у ту сврху отворени шалтери код надзорника на следећим пијацима: Јовановиј пијаца, Зелени Венац, Цветни Трг, Каленићеву Гвизду и Смедеревски Верам. Наплате на напред наведеним благајнама врше се без икаквих трошкова.

Поред тога уплате се даље могу вршити код Општинске штеднионице и Поштанске штеднионице.

Претплатницима чији су рачуни ма на који начин нестали вршиће уплату на благајни осветљења Д.Т. и О., која ће им у ту сврху издати дупликате рачуна.

(Из Дирекције трамваја и осветљења VII Бр. 21400/41).

Кухиње за сиромашне грађане

Отсек за збрињавање сиротиње, који је пре кратког времена отворио три бесплатне кухиње за сиромашне грађане, већ исхранује свакодневно по 1500 лица. Овај број ће се ускоро и повећати, јер ће се, поред постојећих кухиња на Пиновицу, Душановцу и у Милоша Поцераца улици, отворити још четири кухиње за сиромашне.

У општинским кухињама сиромашни грађани засада добијају само вариво без меса и хлеб. У току идуће недеље јело ће се кувати с месом.

Кажњени спекуланти

Управа града Београда казнила је са 30 дана затвора и принудним радом због неавесне спекулације следећа лица:

- 1) Јовановић Јована, кафешију, улица Кр. Александра 140;
- 2) Трајковић Михајла, кафешију, улица Кр. Александра 134;
- 3) Иванић Франђу, бифешију, улица Кр. Александра 146;
- 4) Брајос Илију, бакалина, улица Кр. Александра 130;
- 5) Манојловић Никола, бакалина, Милешевска улица бр. 9;
- 6) Пајовић Влајка, млекар, Краља Александра ул. бр. 208;
- 7) Тричковић Василија, трговца, Супилова ул. бр. 23 и 8) Угљешки Евицу, пиљарицу, Шумањачка ул. бр. 112.

Са 10 дана затвора, са принудним радом и 500 динара новчане казне:

Објава грађанству

Грађанство је више пута обавештено, да не подлеже разним варалицама, који у име општинских власти иду по кућама и наплаћују рачуне за воду, осветлење и т. д., обманујући грађанство издавањем признаница на наплаћене рачуне.

Да би се оваквим варалицама стало на пут, и да би се спречиле све злоупотребе овакве врсте, обавештава се овим грађанство још једанпут, да Општина није овлашћена ни једног свог службеника да иде по кућама и врши ма какве наплаћене рачуна, већ да се сви рачуни имају исплаћивати на односим касама или путем чека преко Поштанске штеднионице.

(Из Кабинета Претседника општине, 16 маја 1941 године у Београду).

Позориште

Почетак рада у драми

Извештају се сви чланови драме, да редован рад почиње 19. о. м., у 9 часова пре подне. Тога дана одржаће се проба на три комада.

Чланови су дужни да се лично обавесте о распореду проба који излази за целу недељу.

(Дирекција Државе Народнoг позоришта)

Дужницима Хипотекарне банке

Државна хипотекарна банка у Београду почела је са својим пословањем па позива све своје дужнике да уредно полажу ануитете, како не би плаћали интерес за задочињање и остале трошкове.

Установа обавезним на полагање новца Хипотекарној банци

Позивају се сва надлежна и установе које су по постојећим прописима обавезне да полагају новац (фондови, депозити, новци пулних и стедичких маса и др.) Државној хипотекарној банци на рачунање, да наставе са полагањем овог новца Државној хипотекарној банци, месним Главним филијалама, Филијалама и Агенцијама у унутрашњости, водећи рачуна о роковима и законским последицама проузастања.

Дужницима по дугорочним и краткорочним зајмовима

Државна хипотекарна банка у Београду позива све своје дужнике по дугорочним и краткорочним зајмовима чије су зграде услед бомбардовања или пожара порушене, изгореле или су претрпеле знатну штету да одмах пријаве Банци, отеску осигурања, шалтер бр. 22, настајући штету.

(Из Државне хипотекарне банке у Београду, 17 мај 1941 г. бр. 13491).

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ПРИМАЈУ ОГЛАСЕ ПРЕКО ЦЕЛОГ ДАНА У СВОЈОЈ АДМИНИСТРАЦИЈИ:

КНЕГИЊЕ ОЛГЕ 21 (штампарија ГРЕГОРИЋ)

Из Друштва Црвеног крста

Умољавају се да се јаве Црвеном крсту, у Симињој улици бр. 19, соба бр. 6, ради извесног свопштења својини и познаници:

- 1) Јована Љ. Миљковића, из 2, обвез. II београд. вој. округа, бр. 3863;
- 2) Милутина Д. Живадиновића из 2, обв. I београд. вој. округа, бр. 1311—1913;
- 3) Димитрија Т. Радвановића из 2, обвез. 3 митр. чете 18 пеш. пук; 4) Јована Ст. Мирковића, из 2, обвез. I београд. војног округа бр. 710; 5) Наска П. Јахимовића, обвезник резервиста, других података нема;
- 6) Драгана В. Јојића, инжењера, других података нема;
- 7) Николе Симића, пешадијског наредника, других података нема;
- 8) Драгољуба Јанића, пешадијског наредника, других података нема;
- 9) Раде Марковића, правосл., 3 митр. чета 121 пеш. пук.

(P. K. — SENDER BELGRAD)
(Таласна дужина 437,3 метра)

Програм за недељу, 18 маја:

10.00: Реч дана. Немачке вести, затим вести на српском језику.

10.15—10.45: Размишљања с бојног поља. Војнички свечани час.

13.00—15.00: Свира мали српски радио оркестар, између тога, у:

14.00: Немачке вести, затим вести на српском језику.

15.00—15.10: Ми читамо за вас.

15.10—16.00: Жеље наших слушалаца.

16.00: Извештај Врховне команде с лагера на понављањем.

16.30—18.00: Војници свирају за војнике.

18.00—18.30: Час немачког народа.

18.30—18.45: Виртуозна, солистичка музика.

18.45—19.00: Из савремених догађаја (на српском језику).

19.00—19.45: Музикални каледоскоп.

19.45—20.00: Из савремених догађаја.

20.00: Немачке вести, затим вести на српском језику.

20.25—23.00: Звучи из оперета. Свира велики српски радио оркестар, а затим познати српски солисти.

Маме обласи

Траже се

Молит сваког оног ко ма шта зна о мом сину Милану Танчару, чин. Поштанске штедионице, Београд, који је био 11 априла на Бањици у другом допунском пуку, да јави: Нешка Танчар, Стевана Привољничаног 14, Душановац. (1771) 1—1

Душан С. Ристић, извозник, рез. потпуковник, командант 16 пука, ако је жив, молим да се јави или ако ко ма шта зна о њему, молим да јави Др. Милану Јовановићу, Теразије 7, добиће награду. (1727) 1—1

Мадлен Јоксимовић моли сваког ко ма шта зна о њеном супругу Светозлику В. Јоксимовићу — Цеки, рез. пеш. поручнику, 18 посади батаљон 1 чета, Вршац, да јави Пери Јовановићу, Миријевска ул., 25. (1732) 1—1

Лице, које је тражило породицу Динић, Цветкова 1, наћи ће исту Цветкова 11. (1733) 1—1

Лепосава Полуца, рођ. Павловић, са сином Зораном, машин. учеником, и Надежда Боршевић, радница књигописнице Војне штампарије, отишли су 6 априла изјутра у Војну штампарију и до данас се нису вратили. Моли се онај који ма шта зна о њима да јави родитељима на адресу: Светозар Павловић, пенз., Гостињарска 9, Београд. (1741) 1—1

Тражим Чедомира Симића, који је становао у Београду, Дубровачка 42, као и обавештење о његовим родитељима из Пирота. Франкопанова, 33, стан 5, Асејева. (1742) 1—1

Зумбуловић Предраг, ђак-каплар, служио је у 18 пешад. пуку IV чета II батаљон, не јавља се. Сазијамо да је учествовао у борби око Маркова или Велике Плана. Молимо његове другове или ма кога који би што знао о њему да нам јави на адресу: Железничка ул., бр. 9. (1751) 1—1

Ко зна ма шта о Станимиру Вучетићу, пеш. нареднику-ђаку, који је био у Дунавског допунског пуку на Бањици — нека јави. — К. Евреином, Влајковићева 27, Београд. (1759) 1—1

Моли се свако ко зна о капетану Сергију Живановићу, 31 пешад. пука, и Антонију Лазаревићу, капетану 36 пешад. пука, да јави Динићки, Борисављевићева, 15 — Београд. (1760) 1—1

Тражи се Бора Јовановић, резерв. пеш. мајор. Ко што зна о њему нека јави Борбу Латасу, Београд, Војводе Саватија бр. 31. (1764) 1—1

Борис Поксел, резервни потпоручник из Љубљане, позван у Бања Луку, не јавља се. Евангуелине податке јавити на адресу: Борбе Иванишевић, Београд, Добрињска 1 а/III. (1772) 1—1

Молим да се јави у Београду, у улици Бријановој бр. 9/II, госпођи Нотарош онај апотекар који је у априлу месецу у улици Милоша Великог својшћом чиновника Министарства Финансија да је њихов колега Борис Нотарош извршио самоубиство. (1776) 1—1

Борбе Апостоливић, пекар из Београда, био обвезник 4 чета 17 раднички батаљон Мирковић код Винковаца. Моли се ко што зна о њему да јави Јована Апостоливића, Београд, Душановац, 50. (1778) 1—1

Молим свакога који је дошао из Сомбора ако нешто зна о Јулијани Врчичић, сунплент, да ми јави: Н. Врчичић, Војводе Пријезде, 22 — Пашини Брдо. (1780) 1—1

Тражи се Војислав Маноловић, резервни коњички поручник, чиновник Народне банке, мобилисан у комори у Осеку. Саопштења његовој мајци: Куршумлијска, 14 — Сенак. (1781) 1—1

Моли се сваки ко зна за доктора Александра Бокарева, који је био на војној дужности у полској заразној болници у Новом Саду, наводно код Сарајева и Лојнице, да јави: Станоја Главаша бр. 13, Ребров, или Среско начелство Сопот, срез Космајски. (1783) 1—1

Радивоје Тодоровић из Бањице код Београда, земорадник, био ордањски поште Врховне команде, моли се ко што о њему зна да јави: кафану „Лавандиновић“, Душановац, 96. (1784) 1—1

Моли се сваки који нешто зна о Јовану Б. Пековићу, пеш. поруч. 50 пеш. пука у Скопљу, да јави мајци: Бр. Рибничка, бр. 20. (1787) 1—1

Молимо сваког ко ма шта зна о Стеви Јовановићу, трговцу из Јајинца, редову II пука — вод за незу, да јави на адресу: Боже Јанковића бр. 19, Београд. (1792) 1—1

Моли се свако ко ма шта зна за Станимира Д. Вучетића — Мићу, чинов. Мин. фин., одељ. катастра, који је био мобилисан као ђак-наредник при штабу 18-ог пука, нека јави на адресу: А. Милошевић, Дечанска 3, или Љубе Дидића, 28. (1796) 1—1

За инжењера Чеха лице које је дало вести фамилији о инжењеру Чеху из Загреба, нека се одмах јави на Заумску, 17. (1800) 1—1

Стево Влајинић, чиновник Савеза државних службеника, рањен 6 априла у главу и нестало. Моли се ко о њему ма шта зна нека јави на адресу: Влајинић, Загреб, Гортанова 16, или Д-р Трифунковић, Београд, Краљице Наталије, 94/1. (1803) 1—1

Служба

Добру награду дајем ономе, ко ми нађе службу чиновнице, касирнице или томе слично. Дајем кауцију. Знај немачки: Херберт, Краља Александра, 121 — Београд. (1679) 1—1

Тражим место за магационера, послужитеља, чувара или сполнег момка и слично. Јавити: Колубарска, 12 — Душановац — Стева. (1791) 1—1

Кројачки салон Милошевић, Цара Николе 13, потребује раднице за хаљине и једног помагача за мушки посао. (1810) 1—1

Станови и локали

Предајем услед одласка из Београда гостиничарску радњу у Карађорђевој улици, бр. 3. Радња је веома добро разрађена. (1789) 1—1

Изађе се празна соба у бољој породици, Светосавска 23/III, дворште. (1797) 1—1

Тражи се уведена гостиничарска радња са инвентаром или без. Понуде слати: „Бифе“ Перо, Дечанска 9. (1806) 1—1

Намештена соба са употребом купатила издаје се солидној госпођици. Таквска 12/IV, стан 38. (1817) 1—1

Стан од 3 собе, кујна, купатило и све остале припадљивости у Мирочкој 10 издао бих за 1 јули ономе ко би платно закупини за 4 месеца унапред да бих стан оправно. (1820) 1—1

Изађе се чиста намештена соба за два господина. Питати: Буџина 28, Палилула, настојник. (1826) 1—1

Купо-продаја

Скоро нов намештај и мекане ствари повољно продаје Богичевић, Доситјева, 45. (1665) 1—1

Продају се два клавира, пијанино, добро очувани. Ђирића и Методија, 9/1. (1725) 1—1

Продаје се повољно кућа на Дунавцу од тврдог материјала, са четири одељења. Пренос може бити одмах. Обратити се Милану Поповићу, адвокату, Косовска, 36/II. (1729) 1—1

Хитно продајем плац 550 м², лице 20 м, мања кућа, воћњак и виноград, најбоља периферија, 3 минута од трамваја. Упитати Ђурковића, Душановац ул., 23. (1744) 1—1

Продајем спаваћу собу и кухињу — Гундулићев Венац, 16/II. (1747) 1—1

Продаје се цигла старог формата, очишћена, сложена, у Страхинића Бања ул., бр. 37. (1749) 1—1

Спаваћа соба од тврдог дрвета, шпорет и разне кујинске ствари на продају. Упитати: Краљице Марије, 3 — дворште. (1756) 1—1

На продају деџа дубока колиџа, добро очувана. Питати: Добрачнина, 35 — код обућара. (1757) 1—1

Пањња грађевинарства. Јевитно продајем фине, греде, даске, сандуке, кламфе и т. д. услед одласка из Београда. Видети у Србобранској ул. 1. (1758) 1—1

Намештај, писаћи сто, скоро ново у пола цене; комплет спаваћа соба, трпезарија, кауч, кревет бели гвоздени са душеком, мадрацом, деџа спорт колиџа због сеобе продајем хитно, посебно или уједно, од 8—13, 4—6 час. Негосева 29, партер. (1762) 1—1

Бифе или крчму са намештајем купио бих на прометном месту: Гушић, Таквска 42/1, лево. (1763) 1—1

Продајем намештај, собу и кухињу, Трпска, 19. (1765) 1—1

Орман трокрилни продајем и хромирани сто, столице и разне кујне ствари. Космајска 45, врата 14. (1773) 1—1

Кућа, напуцла од бомбардовања, продаје се као материјал. За обавештења обратити се код хаузајстора Краља Милутина, 71. (1767) 1—1

На добром месту код Зем. моста продаје се крчма, добро разрађена. Иста се продаје ради сељацибе. — Адреса: Ана Грос, Б. Крсмановића, 1. (1770) 1—1

Деџи кревет продаје се. Упитати: Барањска, 21. (1766) 1—1

Писаћу машину „Ремингтон“, Ђирића, јевитно продајем: Брајовић, Крушедолска, 6. (1779) 1—1

Купујем шрег, циглу, грађу од порушених зграда, као и сву врсту собног намештаја. Обратити се: Краља Александра, број 10, Раша, бакалин. (1633) 1—1

Лој топлећ и остале техничке масти купује сваку количину фабрика сапуна, Булевар Франше Депере, 78. (1635) 1—1

Продаје се хитно бела спаваћа соба и друге ствари. Кнеза Павла 19/II, лево. (1631) 1—1

Собни намештај и кујински за јевитне паре због одласка продајем, Краљице Марије, 89. (1644) 1—1

Продајем трпезарију и спаваћу собу, Видети: Црногорска 7/III. (1652) 1—1

Цигле на продају употребљене, старог формата, Теразије, 3 — Боршевић. (1656) 1—1

Тражи се једна стијска скоро нова трпезарија. Јавити код хаузајстора, Кнеза Михаилова, бр. 7. (1663) 1—1

BAUPLATZ IN KIJEVO bei Belgrad 1059 m², sonnige, schöne Lage, vorzügliches Wasser, wird verkauft. Auftragen: Bitojska ul. 10, im Geschäft. (1682) 1—1

Плац у Кијеву, сунчана страна, здрав крај, одлична вода, 1059 м², продаје се. Упитати: Битојска улица 10, у радњи. (1682) 1—1

Продаје се имање у близини Липовог Лада. За обавештења обратити се: Кнез Данилова, 34, Матоушек. (1753) 1—1

Ствари продајем: спаваћу собу, салу, разно покућанство због одласка из Београда. Петровградска, 3, вила „Ресник“ — Пашини Брдо. (1790) 1—1

Продајем намештај добро очуван заједно са гарсонјером. Војводе Бране, 35, партер лево. (1805) 1—1

Разно

Verloren wurde am 14. Mai nachmittags auf dem Wege Uprava Grada — Obilježje Venac — Spomenik — Elektrische Nr. 3 bis Senjak eine Brieftasche, Inhalt reichsdeutsch Pass Nr. 419-20 B/40 2/41 SD, ausgestellt am 2. Januar 1941, und diverse Dokumente und Aufzeichnungen. Der ehrliche Finder wird gebeten, diese gegen Belohnung beim Portier Francuska ulica 9 abzugeben. На дан 14 маја после подне изгубљен је на путу од Управе Града — Обилжење Венац — Споменик — или у трамвају бр. 3 од Споменика до Сенак новчаник са једним пасошем Немачког Рајха број 419-20 B/40 2/41 SD, издат 2 јануара 1941 год. и разним другим документима и забелешкама. Моли се поштен налазач да исти преда вратару у Француској улици бр. 9, где ће добити награду. (1737) 1—1

Изгубио сам 14 маја колску књижицу регистровану на Милорада Ђурђановића, са 3 пасоша и један реверс. Молим поштен налазач да ми исту донесе у Краља Александра 79, уз добру награду. Упротивном оглашујем исте за неважеће. (1745) 1—1

ПАЊЊА. Кафилерија Градског поглаварства има већу количину: 1) животињског мљива-гнојива употребљивог како за исхрану прасиди, живине и рибе, тако и за гнојење земљишта; 2) масти; и 3) кожа од угинулих коња, говеда и пава. Позивају се заинтересовани да поднесу своје писмене понуде таксиране са 5 дин. општинске таксене марке. Кафилерија, Кнеза Павла ул., бр. 151. Цене за откуп означити франко Кафилерија, без амбалаже, односно судова. (1752) 1—1

Најлепше слике за легитимације добићете код фото „Ите“, Престолонаследничког трг 7, (Теразије), у дворшту. (1748) 1—1

Словенац врши преводне са српског на немачки језик и са немачког на српски, даје лекције и конверзацију немачког језика по договору, солидно и перфектно. Упитати: Невесињска ул., 11. (1750) 1—1

Изгубљена је кредитна књижица Чиновничке задруге на име Милорада Тројановића, пензионера; оглашујем је за неважећу. (1752) 1—1

Мењао бих кућу — вилу у Новом Саду на лепом месту за одговарајућу у Београду. Приземна 4 собе, претсобље, купатило, подрум. Плац 700 м², башта. Упитати: Озренска, 66 — Душановац. (1754) 1—1

За израду финог женског свиленог веша, крестетског веша и монограма обратити се Терези Капетановић, Ломина, 10. (1768) 1—1

Курс стенографије немачке и српске. Упис од 1—17 часова, Кр. Милана 14, књижара, дворште. (1337) 2—2

За изношење рушевина тражи понуду Грешни одбор Друштва Црвеног крста: Симинова ул. бр. 19. (1872) 1—1

Кабинету Комесаријата за поште и телеграфе потребно је пет писаћих машина за немачки језик. По могућству писаће машине треба да буду канцеларијске. Понуде са назначењем цена доставити Кабинету Комесаријата за поште, телеграф и телефон одмах — Паломтићева ул. бр. 2/II, сваког дана од 11 до 12 часова пре подне. (1774) 1—1

Друштво сестара Руског Црвеног крста извештава п. г. г. лекаре и грађанство да оно пројудује свој рад за негу болесника, као инјекције, масаже под истим условима. Лојничка 9/II, тел. 40-151. (1140) 1—1

Вилим Швицер, закупца локала у улици Краља Александра бр. 143, да се јави сопственику ради споразума. (1809) 1—1

Позива се Бора Предејевић, столар, који је у Земулу узео одело, да га врати Ђури. (1833) 1—1

14 маја у трамвају бр. 6, преко пута Поштанске штедионице изгубио сам буџелар са новцем и документима, која гласе на име Јуде Вагнер, професора Универзитета. Молим поштен налазач, да ми врати изгубљене документе (ратну књижицу и легитимацију) на адресу: Стојана Новаковића, бр. 28 — уз солидну награду. (1827) 1—1

UEBERSETZUNGEN — НЕМАЧКЕ ПРЕВОДЕ — ПРЕПИСЕ врши бирчо „Идеал“ — Балканска, 12. (1599) 1—1

Свој изгубљени индекс бр. 9574 објављујем неважећим. Рајххајн И. Бранко, студ. мел. (1860) 1—1

Штедно-кредитна задруга „ШТЕДЊА — СНАГА“, Београд, Тополска 9, отпочела је рад, као и досада, од 15 до 17 часова (сем празника), о чему извештава целокупно чланство, те упозорје на извршење својих чланских обавеза. (1785) 1—1

Прецизно-механичарска радioniца Браћа Кокотовић, Београд, Чика Љубина ул., 7, врши све оправке и чистиће писаћих и рачунских машина и регистар каса. (1788) 1—1

Изолирају на терасима и зидовима у станима извршујемо са гаранцијом, као и све друге грађевинске радове. Виктор Лишневцов, грађевински предузимач, Церска, 50. (1793) 1—1

Радионица милера „Бенија“ из Душановац ул. ради сада: Хартвигова, 48. (1794) 1—1

Налазач бразлетне који се јавно у Стишкој 18, нека се јави сопственику: Невесињска 3, Дамњановић. (1798) 1—1

Лифтове: особне и теретне свих фабрика, резервне делове за све фабрике, врши оправке, преправке, месечна одржавања, пријављује Дирекцији трамваја и осветлења, испоручује и поставља нове дизалице и покретне степене познате сватске марке ОТИС, најсолидније извршује фирма: „ЕЛЕВАТОР“ Бранка М. Десиминовића, Београд, Војводе Глигара ул. 113 (Душановац), тел. 41-704. (1799) 1—1

Зграде оправљам и румим. Примам све грађевинске радове. Виктор Лишневцов, грађевински предузимач, Церска, 50. (1804) 1—1

Куфер са документима, изгубљен у возу између Буринача и Београда 11 априла о. г., нека се донесе сопственику др. Драгомиру Марићу, професору, Суботицка ул., 11 — Београд. Добити пристојну награду. (1811) 1—1

Тражи се жена која би примила на стан и негу једну стару и слабу жену уз пристојну награду. Јавити г-ђи Милојевић — Голубачка ул., 11. (1816) 1—1

Поручене зграде оправља и све техничке радове изводи овлашћени инжењер Евгеније Гулин, Милоша Вел. бр. 52/III — телеф. 25-275. (1821) 1—1

Продаје се спаваћа соба јевитно. Копачина 1/III спират, лево. (1786) 1—1

Ординације

Д-р Федор М. Стефановић преселено је у Пашићеву бр. 20 и прима за женске болести и порођаје од 2—4. (1819) 1—1

Д-р Даринка Ј. Крстић, специјалиста за женске болести и порођаје, прима од 2—4. Краља Милана, 6. (1825) 1—1

Читуља

Нашој милој супрузи, мајци, страни Софији Мишић, умрлој 9 априла, даваћемо четрдесетдневни помен 19 маја, у 11 часова на Новом гробљу, парцела 60, гробница 100. — Ожалошћени: супруг Александар, синови: Владимир, Момир и Слободан, и остала многобројна родбина. (1863) 1—1

Нашој доброј мами Василији, удовици Петра Живковића, директора гимназије у пензији, даваћемо 40-дневни помен у помендељак 19 ов. месеца, у 11 часова на гробљу, парцела 27. — Ожалошћене кћери: Милена, Марица, Лепосава, Милица и Видава. (1824) 1—1